

SZERKESZTŐI IRODA:
Belkőzpálya 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:
Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félre . . . 8 frt. Egy hóra helyben . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik az „Ellenzék” mindennap, a vasár- és ünnepnapok kivételével.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvár, Belkőzpálya 33. szám.

A HIRDETÉSI DIJAK
alku után állapítottak meg. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt a kiadó-hivatal.
Nyitási díjak
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Lapunk mai számának tartalma: Amikor elfogjuk venni jogainkat. — Politikai hírek. — A kiegyezés. — A székelyi Congressus kérdése. — E. M. K. E. kimutatásai. — A Petőfi-társaság ünnepe. — Erdélyi és magyarországi hírek. — Az iparos élet. — Mindenféle. — Közigazgatás.

Tárcák: A menedékhely és a kiszolgáltatási köteleesség. — Egy élet búja, angol regény.

Amikor elfogjuk venni jogainkat.

Ezt itra nekünk egy román részvénytársaság üdvözlött. Azt is megírta a szerzetreméltó gratuláns, hogy mikor „fogják elvenni jogainkat”: a jelen század végén.

Ez a fenyegetés amilyen otromba, ép oly neveléses. S nagyon jellemző a román büjtőgondolat. Azok az emberek, amint ezen és minden más nyilatkozatuk bizonyítja, valóságos kész forradalmárok. S bármely pillanatban készek volnának ma is meggyújtani a polgárháború fáklyáit, ha volna rá eléggé alkalmas talajuk és — nő meg bátorságuk. A Gazetta és Tribuna naponkénti dörgedelmeiből a vak is láthatja, hogy a román agitátorok egyenesen lázadásra, forradalomra, öldöklésre és gyújtogatásra törekednek.

Hát olyan emberekkel, akik ennyire súlyos, akik nem irtóznak a szegény népet, saját véreiket megszármazásukra vinni, akik el vannak szánva adandó alkalommal az oly könnyen félrevezethető tömeg kezeibe kaszákat és tüszőkat adni, hogy a Hóra és Jánku idők módjára, felperzselt és lemészárolja a magyar birtokosságot: ilyen emberekkel az olvasóink iránti tisztelet tilja szóba is állani.

Nem is azért tárgyaljuk ismételtül a lapunkhoz intézett ujví üdvözlést, mintha ezekkel a büjtőgondolatokkal vitáznunk akarnánk. Nem! — Azok az urak egyébre méltók: a kir. ügyészségek gondoskodására, ha t. i. mocszanni is mernek.

Am van a románok között sok tisztességes elem, még a kaputások között is, akiket a szenvedély még nem tett vakká s a gyűlölet és tehetetlen ambíció nem tett gonosszá.

Ezekhez szeretnők intézni a kérdést: Helyeslik-e azt az irtózatos büns jótét, melyet a román nép nyugalmával és becsületével a feltalálatott büjtőgondolat folytatnak? S hová fognak vezetni (mit gondolnak) azok az üzelmek?

Mert arról meg lehetnek győződve, hogy a magyar állam nem jied meg azoktól a félkegyelmű fenyegetőzések-

tól. De arról is meg lehetnek győződve, hogy a türelem pohara már csordultig tele, a hur már a végsőig van feszítve. S könnyen rájöhet még a legóvatosabb a legtürelmebb magyar államférfi is, hogy az ilyen államellenes tendenciákkal elvégre már erőlyesen le kell számolni s a kigyőzések meg kell könnyöztetni semmisíteni.

Jogaik elveréséről, jogbitorlásról merészelnek azok az emberek beszélni? De miféle „jogokról” álmadoznak?

Politikai, polgári és egyéni jogokat akarnak azok az emberek „elvenni”? De hát az örök istenre! nem ugyanazon politikai jogokat élvezi-e minden románai honpolgár, mint a magyarok? Nem épen olyan föltételek mellett választó és választható-e a román anyanyelvű honpolgár, mint a magyar? Nem ugyanazon kvalifikáció követeltetik-e a román eredetű hivatalnoktól, mint a magyartól?

És nem biztosítja-e törvény a román részére ugyanazokat a sajtó-, választási, lelkiismereti, gyülekezési és társulási szabadságokat, mint a magyar részére? Nem épen ugy használhatja-e a román a maga anyanyelvét iskolában, egyházban, tüzhelyénél és a társaságban, üzleti életben és a községi meg a törvényhatósági élet körében, mint a magyar a magáét? És tényleg használja-e? És nincs-e sajtója, nincs-e irodalmi élete, nem gyakorol-e csaknem korlátlan önkormányzatot egyházi életében és felekezeti iskoláiban? Nincsenek-e román közművelődési, jótékony-sági és üzleti társaságok?

Egy szóval: Nem kultiválhatja-e, nem tarthatja-e fenn, fejlesztetheti-e a román nyelvét, nyelvét, kultúrát épen oly teljes szabadsággal, mint bármely más nyelv a magyar faj is?

Igen: Várjuk az ellenvetést. Az államélet külső kifejezést az állam hivatalos nyelvén nyer. Ez pedig a magyar.

Nós hát, talán ezt a jogot akarják és fogják azok az emberek a 19-dik század végén elvenni?

De hát megöröültek-e? Hiszen ez egyjelentőségű volna a magyar állami-ság megsemmisítésével, egyet jelentene a Habsburg-monarchia felbontásával; de egyszersmind egyet jelentene a pan-szláv és pangermán világ diadalával! Hát ezt remélik, ezt óhajtják azok az emberek? Hiszen ez előbb és teljesebben megsemmisítne minden dákoromán ábrándot, mint bármely eshetőség!

De hát az európai világrendnek

miféle megrázkodásától remélhetik e monarchia teljes megsemmisülését és szétdarabolását, hogy ilyen örltség reményben annyira lehetnének akarják tenni a különféle fajok békés együtt-élését?

Bizony-bizony mondjuk: Elérkezett már az utolsó pillanat! A román nép tisztességes, józan és hazafias elemeinek föl kellene már elvégre lépniök és korbáccsal kiűzniök az Ur templomából a hitlen sáfárokat, kik a szegény, tudatlan, hátramaradt román legszentebb, legvitalasabb érdekeivel olyan büns és lelkiismeretlen játkot özne!

Mert (s erről is meg lehetnek győződve) ennek a játéknak nem a magyar nemzet, hanem a félrevezetett s elámitott román nép fogja megadni az árát!

Politikai hírek

Az új francia miniszterium tegnap megalakult Freycinet elnöke alatt. Legközelebb bemutatja magát a kamarának s elmondja előtte politikai hitvallását. A miniszterium ereje azonban nem a kamarában nyugszik; nem lefelé, hanem fölfelé erős s teljes mértékben bírja Grévy bizalmát. A köztársaság elnöke ezuttal ki akar lépni eddigi megszokott passzivitásából, hogy személyes tekintélyének és befolyásának egész súlyát érvényesítse Freycinet érdekében. — De mindazonáltal kérdés, hogy vajjon ez képez lesz-e pótolni a majoritás hiányát.

Szerbia és Bulgária lefejezték a képeket most a hatalmak akcióját, mert míg a két állam együtt tartja hadsergét, a béke folyást fenyegetettnek látszik. A lefejezés annál szükségesebbnek látszik, mert Sándor fejedelem, mint azt a szarhoz intézett levelében írja, hadsergét még szaporítani is akarja, pedig szarhoz emberre s az orosz-tisztek visszatérését is kéri. A bolgár fejedelem az állítólagos levelében udvalovaleg azt is írja, hogy Szerbia nem gondol másra, mint a revanchera s a tavasszal megítani készül a háborút.

Sándor fejedelem a két bolgár tartomány unióját befejezett ténynek tekint. Ruméliában a bolgár igazságszolgáltatási szervezet már életbe lépett. Most Filippopoliszba készül atazni s a ruméliai képviselő gyűlést Szófiába akarja összehívni. Az ígéretek, melyeket a szerb bolgár háború megindításakor a fejedelem a szultánnak a meghódolásra nézve tett, a győzelem után tehát mind feledésbe mentek, s nem csoda, ha most Törökország azt hiszi, hogy a ruméliai kérdés nem fog újabb háború nélkül megoldatni.

Török-Görög háború készülöben. Londonból az a meglepő hír jön, miszerint a török haditanács utasította Ahmed Ejub

pasát, hogy a görögöket minden további utasítások nélkül támadja meg, ha a görög hadsereg megmozdul. Oroszország ujabban nagy befolyásra tett szert Konstantinápolyban, amennyiben elengedte az esedékes hadikárpótlási összeget.

Magyarország és Irland. Gladstone terve Irland pacificációjára nézve nagyon foglalkoztatja az angol közvéleményt s az angol lapok is erről czikkeznek. Igen közelről érdekel bennünket a „Times”-nek legutóbbi vezércikke, mely visszautasítja azon módot, hogy Anglia s Irland ugy egyezkedjenek ki, mint Ausztria és Magyarország. A Times így szól: „Az eredeti összeköttetés Ciszalajánia s a Habsburg-ház transzlaján birtokai között másként történt, mint Anglia és Irland között s idők folytán a különbség még nagyobb lön. Magyarország, e valóban független királyság, erőszakkal megfosztatott jogaitól s önhatalmulag kormányoztatott. Hogyha a magyarok — mondja tovább — azon politikai előjogokkal bírnak, melyeknek Irland most is örvendő, vajjon hiheti-e valaki, hogy az ő szenvedéseik fölébresszettek volna Európa rokonszenvét? Mi az irtékek ugyanazon politikai szabadságot adtak meg, melylyel az angolok és skótok bírnak.”

Külföldi sorsjátékok. A belügyminiszter újabb körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz melyben hivatkozással a lotto jövődiki törvényekre és szabályokra, kimondja, hogy bárkinek külföldi sorsjátékokban betétek által résztvenni, ezen lotteriák betéti vagy részesítéjeit árulni, megvenni, eladni, valamint ilyen sorsjegyek eladására íránt hirlapokban hirdetményeket irtatni tilva van.

A kettős házasság elvülése. A kettős házasság elvülése kérdésében az igazságügyminiszter felhívására mind a budapesti, — mind a marosvásárhelyi főügyész utasította az ügyészeket, hogy azon álláspontot helyezkedjenek, mely szerint a kettős házasság elvülési kezdete nem a bigamikus házasság megkötési napjától, hanem azon időponttól számítandó midőn az egyik házasság megszűnt. Kifejezett szavakkal a törvény erről nem intézkedik, de ezáltalatosan és azért mellőzte a törvény az intézkedést, mert a kettős házasságot az inkokolások haligatag elfogadott értelmezése szerint folytonos büntetnek tekintette, melynél az elvülés csak akkor veheti kezdetét, midőn a tartós jellegű törvényellenes viszony véget ért. Ezen felfogás szerint nem fordulhat elő, hogy az érvényesen kötött és fennálló házasság mellett a kettős házasság megszűnjék büntethető lenni — amíg a másik felfogás mellett a bigamia a bigamikus házasság megkötési napjától számítandó öt év alatt akkor is elvül, midőn a második házasság által sértett érvényes házasság még jogilag fennáll.

A kiegyezés.

A kiegyezési tárgyalásokról melyek Bécsben folytak a következőket jelentik a P. Naplónak: Tegnapelőtt délelőtt a király hosszabb ideig tartó külön kihallgatáson fogadta Tisza Kálmánt, dében magyar minisztertanács, déli 1 órától négyig pedig közös minisztertanács tartatott Taaffe miniszterelnökkel, melyen tárgyalásra kerültek a vámtarifa revíziója, a fogyasztási adók és a bankszábadalom kérdései.

tenne más vétséget, csupán a kiadás alaptól képező cselekvényért fog büntetett.

5. A kiszolgáltatás iránti megkeresések diplomáciai uton kell történnie. A megkereséshez a vétséget bizonyító okmányok szükségesek, melyek már prima facie szükségessé arra, hogy a megkeresett állam törvényeinek korlátai között a vétkes üldözése kezdetét vegye.

A mennyiben a megkeresett állam valamely idegen törvényszék ügynöke gyanánt nem tekinthető, hanem teljesen szabad akaratából nyújt jogsegélyt, következésképp jogában van itelni a fölött, vajjon a tényállás és a bizonyítékok elégségesek és való-e? Franciaországban ennek elbírálását nem a törvényszék végzi, hanem a kormány tartotta fenn magának, a törvényszék segédkezőse nélkül; Angliában és az Egyesült Államokban ellenkezőleg, a törvényszék illetékes dönteni. Sweiczbán az executiv hatalom vezeti az üldözést; s ha az üldözött ezt jogtalanul tartja, a szövetségi törvényszék határoz; — más államoknak hasonló modalitásai vannak.

6. Eddig általánosan szokásban volt, hogy saját alattvalóját egyetlen állam sem szolgáltatja ki a más államban elkövetett vétségért. Ezen elv és szokás azonban, a már említett angol bizottság 1878-iki jelentésének és érvényesnek alapján nem sokáig fogja magát tarthatni.

Igy például az angol kormány egy angol polgárt Tourville-t, aki alapos gyanu szerint nejt Ausztriában meggyilkolta, az osztrák kormányának kiszolgáltatta, [be]látván ezt, mily nagy nehézségbe ütközött egy idegen helyen elkövetett bünténynek minütusos részleteit angol hatóságok által kutattatni és ennek alapján szerződést kö-

A tarifa revíziójára vonatkozólag három függőben maradt tétel kivételével kötelező megállapodás jött létre. A nyersvas s vasmájának felemelése magyar részről az egész tárgyalás folyamában nem javasoltatott, valamint a gabona vámnak az utolsó vámnovellában javaslatba hozottnál tovább menő fokozása sem tervezetik. A kőolajra vonatkozólag az eddigi vámdíjtételek érvénybentartása mellett csak új tarifaszert osztályozás fog létesíteni.

A véglegesen megállapított czukor-termelési-adó életbeléptetést módosztatira nézve néhány kevésbbé fontos részlet kivételével hasonlóképp megegyezés jött létre és a bankügyre vonatkozólag is már csak egy alaki természetű eltérés forog fenn. A kormány felhivatalos lapja, a „Nemzet” ugyanezen közöminisztertanácsról azt írja, hogy a legtöbb vitás kérdést illetőleg megegyezés jött létre.

Tegnap délelőtt a király ismételtén fogadta külön kihallgatáson Tisza Kálmán miniszter elnököt, s ezután a külügyminiszteriumban folytatottat a közös miniszteri konferencia. A magyar miniszterek még ma délutánig maradnak Bécsben.

A Székely Congressus kérdéséhez.

Török Albert, Udvarhelymegye alispánja, a székely congressusnak lapunkban fölvetett kérdéséhez a M.-Polgár tegnapi számában hozzászól: Török Albert helyes li és elfogadja az eszmét, sőt megvalósítására módozatot is hoz indítványba.

A czikk egész terjedelmében így hangzik: Ugron Gábor urnak a székely congressus ügyében közre adott hazafias soraira kötelességemnek tartom nyilatkozni.

A nélkül, hogy tulzásba, vagy reeriminatióba bocsátkoznám, elismerem, miszerint alkotmányos életünk 18-ik évében oda jutottunk, hogy a székelyföld mint egy darabka része a menyey birodalomnak, chinai fallal vértett körül. A székely nép valódi szükségleteiről — faj tekintetében nagy hivalásáról, a magyar nemzetnek, a törvényhozásnak, és a kormánynak helyes ösmérete nincsen.

A székelynép ezredesait alkotmányának utolsó maradványait a jogegyenlőség vagy elvén és a magyar állam-eszmének zugolódás nélkül áldozta fel. Kiváltságokat sem sem követel. Csak azt kéri, hogy a nemzet halgassa meg.

Valóban a mai népek kultur-harozában, mely harcznak kizárólagos jellegét a különböző fajoknak létérti küzdelme adja meg — párhall az a magyar rendszer, mely eddigelé a székely népet, mint a magyar faj egyik legbecesebb és forrását alapos tanulmány tárgyává nem tette.

Kit terhel ezért a felelősség? Első sorban minket székelyeket. Csak azután azt a magyar rendszert, melyet a kormányon kívül, a törvényhozás és a magyar társadalom alkotnak. Valljuk be, hogy a folytonos pártoskodás miatt a Székelyföldet a nemzet közvéleményével helyesen megösmertetni nem tudtuk. A székelynép valódi bajait és szükségleteit tisztán feltárni képesek nem valánk. A meddő politizálás uralta a helyzetet és embereket, a felekezeket és párt-

tótt 1881-ben Sweiczoal alattvalóinak kiadása tárgyában, ha azok a büntényt Sweiczi területen követték el; mig erre Sweicz viszont nem kötelezte magát.

7. A kiszolgáltatásnak politikai vétségek miatt ninc helye. Az állam tagjai: fejedelmek, nemesek, demokraták, akár vallási, akár politikai üldözöttek miatt minden időben kerestek és találtak is menedéket más államokban.

Teljes joggal lehet és kell az ily menekültek kiadását megtagadni; nem azért, mert vétségük csupán egy állam ellen irányul; azért sem, min Holendorff vitatja, mert a politikai büntetőtörvény kervebbé tekint intentionában az igazságra, mint az állami biztonságára; azért sem, mint ő véli ismét, mert a politikai vétségek megítélésénél kivételes szabályok állanak fenn.

Sokkal több ennek az alapja; az tudniillik, hogy jöllehet a tettes az idegen államban is el van határozva akaratát önszántából érvényesíteni az e czélra szolgáló eszközök által, de ezen vétséget jelentő akaratát nem palam publice, meg csak nem is észrevehetőleg nyilvánítja és egy második, vagy harmadik államra nézve mindig kétséges lehet, a nemzetközi érdekek nézve bir-e fontosságuk.

Sőt a politikai vétségek büntetése is nagyon különféle classificatióval bir az egyes államokban, mely körülmény mellett nagyon tekintetbe veendő az egyes államok intézményei, közállapota és a párt-szenvedélyek.

Attól függ minden, meg van-e a politikai vétség fogalma állapítva absolute. Ha így definiáljuk azt, hogy a ki, vagy ki nemadás előmozdítása vagy akadályozása: politikai czállal bir, mint az 1866-iki bill véleményezi, akkor figyelmen kívül marad azon körülmény, hogy politikai cél elérégg

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZAJA

1886. Január 8.

A menedékhely és a kiszolgáltatási köteleesség.

Irtá: Eperjessy Kálmán.

(Folytatás.)

Mindezen kötelezettségek azonban nem merítik ki azt, mely a menedékhely gyakorlása folytán az egyes államokat terhel. Minden állam bünteti ugyan a saját területén elkövetett vétséget, és kétségtelenül jogosítva van, a saját alattvalói által külföldön elkövetett s általa is kárhoztatott vétséget megbüntetni, ha az illető vétkes hatalmába kerül, és tetteért a külföldön eléggé nem bünhődött; s végül jogosítva van, hogy a külföldi állat, a külföldön az ő ellenében elkövetett vétséget megbüntesse, ha az illető vétkes ott nem volt büntetve; de ké-sőbb hatalmába kerül. Mindezen jogok dacára nincs kizárva annak a lehetősége, hogy valamely vétség büntetlenül ne maradjon. És kérdés, hogy az oly vétkes, a kinek sikerült azon helyről elmenekülni, a hol a vétséget elkövette, — hogy egy másik államban büntetlenül élhessen, és vétségének gyümölcsét élvezhesse?

Ez ellentmond minden nemzetközi jogrendnek, melyet helyesebben általános, vagyis világjogrendnek nevezhetünk, és akkor áll be a kiszolgáltatási köteleesség, melyet Rouher, francia miniszter, találóan így definiál (1866. március 4.). „Le principe de l'extradition est le principe de la solidarité, de la sureté réciproque des gouvernements, et des peuples contre l'ubiquité du mal.”

Ezen vétségek meggátolására irányuló

nemzetközi segély természetesen csak lassan tört utat magának; az ó-korban ugy, mint a középkor a földteritorium jogának alapján állottak és „fit liber quisque solum Galliae cumasaly vice contigerit”, — mondták Franciaországban. Az egyes felsorolandó kiszolgáltatási esetek csak, mint az érdekpontokának egyes jelenségei, érdeme-sek a figyelemre, és mert megtörténtek, általános kötelezettséget nem involválnak, jöllehet Groot Hugótól kezdve csaknem minden valamire való nemzetközi jogtudós, az elsorolandó eseteket illetőleg, az általános kötelezettséget mondja ki.

A legregibb kiadási szerződések csak is politikai vétségekről tesznek említést, míg a nem-politikai és más vétségek job-bára emtitetlenül maradnak. Csupán a 18-ik században sikerült a territorialis elvet megtörni, a mely időtől fogva kiszolgáltatási szerződések mind inkább szaporodtak. Eleinte csak igen kevés vétségre szorítkozott; azonban a közlekedési eszközök tökélyesbülése folytán mindig több és több vétségre terjedt, — és pedig teljes joggal, mert a vasut, a vétkes menekülésért igen megkönnyíti, és mint Holdendorff megjegyzi, a büntetés sulya, mint motivum, a vétség elkerülésére kevesebb hatással van az illetőre, mint azon valószínűség, hogy a büntetést könnyen elkerülheti, jöllehet ugyancsak a vasut és a távírd, nagyon könnyítik az elfogatást. Így tehát a kiszolgáltatási kötelezettség, szerződés hiányában általánosnak még ma sem mondható, mindazonáltal az is bizonyos, hogy kétségtelen esetekben egyetlen művelt állam sem fogja megtagadni azt.

Igy például Sweicz, 1873-ban a gyilkos Netsajev-et Oroszországnak kiszolgáltatta, jöllehet a két állam közt kiszolgáltatási szerződés nem létezett; így, 1878-ban, az angol királyi bizottság azt tanácsolja

jelentésében, hogy a büntesetnek nézve ne a kölcsönös szerződés szolgáljon a kiszolgáltatás alapjául; és midőn a francia kormány Hartman-t kiadni vonakodott, a kiszolgáltatás nem a szerződés hiányán múlt, hanem azon, hogy a vádlott személy azonossága és az orosz kormány által felsorolt vétségekben való részvétele nem volt bizonyítható, jöllehet az is föltehető, hogy ez esetben a franczi kormány a radikálisok által engedte magát befolyásolni.

Számos törvény lett kibocsátva, melyek a kiszolgáltatásra vonatkoznak. Így például Belgium 1874-ben, Anglia 1870-ben és 1873-ban bocsátott ki ily szellemű törvényeket.

A kiszolgáltatás kérdése, ma, a következő főbb pontokban foglalható össze:

1. A kiszolgáltatási kötelezettség annyira terjed csupán, a mennyire a megkeresett állam büntető hatalma terjed a saját területén. Szabályszerint szükséges tehát, hogy azon vétség, a melynek alapján valamely állam a kiszolgáltatást követeli, mind a két érdekelt államban fenyítendő cselekményt képezzen, és ha a menedékhelyet nyújtó állam, a szerződések értelmében, az elkövetett vétséget nem büntetheti.

2. Csak súlyos vétségek esetében van helye,

3. Nincs helye a kiszolgáltatásnak, ha a büntetendő vétség elkövetésért bünhődött; azaz: ha megindítani szándékolt büntető eljárás a megkeresett államban megtörtént, vagyis: az üldözés, fölmentés, bünhődés vagy kegyelem után nyert megoldást, avagy a büntetendő cselekvényre nézve az eljárás jog már elévült. Ha azonban ugyanazon személy ellen egy más vétség miatt inditattik vizsgálat, a kiadás csak függesztetik.

4. Helyén van a kiadás, ha az illető

het többé, hogy az atyja gondolkozásának
és szeretetének ő legyen az egyedüli tár-
sa. Nem, ő nem lesz többé a Sir Arthur
érdekei és érdeklődésének egyedüli forrása.

Török László szatirát olvas fel, a hozzá szükséges gunyos mosolygással (isten bizony rosszul állott neki a szatíra egy-nyit körülmeleg, hogy a szatíra még rosszabb sikerült, egyetlen érdeme az „Er-dem” cím léven.) Vértesi Arnold „el-beszélt”. Tolnai Lajos balladával lepett meg a mi meglegelőbb: a hőse igazán Kun László és nem Szovits László kir. ta-nácsos, a ki minden regényében szerepel.

Hát Balázs Sándor? Lehet-e arra eset, hogy legyen felolvasó tölés az ő felolvasása nélkül? A volt a cím felolvasásának: „Mi-kor nem vagyunk otthon?” — ezt kellett volna címül adni, jegyzé meg az egyik. Mely megjegyzés talán jó Balázs Sándorra, de még a többi íróra is.

Kiss József „Rabasszonya” szép kül-temény volt, de még szebb volna, ha ő nem tartan olyan szépen. De mert ez a fel-olvasásban is éreztette, már alig vártuk, hogy Jókai tágabb hazájá-ba menekül-hessünk. Ezzel csattant a Petőfi társaság ostroma.

Hol van a „Jókai tágabb hazája”? — Hol volna egybeült, mint a Lajtán innen és — töl. De én nem akarom, hogy csattan-jon a referáns. Majd ezt a témát beleol-vasztom a „hét történet”-ébe. A viszontlá-tásig!

Székely Huszár.

Az iparos-egylet.

Kivonat az egylet alapszabályaiból.

5. §. Az egylet tagjai: bel- és kül-tagok.

6. §. A bel-tagok alapítók, tiszteletbe-liek, rendesek, kedvezményezettek, vidékiek és idegenek.

a) alapítók, a kik az egylet alapítóké-je gyarapítására egyszer mindenkorra visz-szatvonhatlanul 50 forint befizetnek, mi által az egylet állandó tagjaivá válnak;

c) rendes tagok, a kik állandóan Ko-lozsvárt laknak és legalább egy évi ren-des tagsági díj befizetésére magukat kö-telvezik.

Az egy évi rendes tagsági díj ez idő szerint 4 frt, mely összegnek befizetése ne-gyedévenként 1 frttal is elfogadtatik.

d) kedvezményezettek, a kik Kolozs-várt laknak ugyan, de önálló üzletet nem-folytatnak és legalább fél évi rendes tag-sági díj befizetésére magukat kötelezik; évi tagsági díjuk a rendes tagsági díj három-negyedét nem haladja meg.

7. §. Kültagok, mindazon kolozsvári önálló iparosok, a kik évi díj 1 forintot fizetnek.

9. §. Az egyleti év január elsején ve-szi kezdetét. A tagsági díjak mindig előre fizetendők. Az időközben belépett tagok be-fizetett tagsági díja csak azon év végéig számíttatik.

10. §. Az alapító-, a tiszteletbeli- és a rendes tagok az egylet által nyújtható min-den előnyben részesülnek, választók és vá-lasztotok.

11. §. A kedvezményezettek indítvá-nyokat tehetnek, tanácskozában részt ve-hetnek, de nem szavazhatnak; fölolvások, előadások- és műtárlatokon részt vehetnek.

13. §. A kültagok a szakosztályokba beválasztotok, indítványokat tehetnek, föl-olvasások, előadások- és műtárlatokon részt vehetnek.

15. §. Kötelezése az egylet minden tagjának az egylet céljait előmozdítani s az alapszabályok határai közt neki adott meg-bízásokat pontosan teljesíteni.

Könyvtári díjszabályzat egyleti tagok: egy évre 1 ft 50 kr., fél évre 75 kr., egy órá 30 kr. Nem egyleti tagok: egy évre 2 ft, fél évre 1 ft, egy órá 30 kr.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 8.

— A mi állapotunk új év óta olyan alakot öltötték nemzetiségi tekintet-ből, hogy magyarságunk érdekében megket-tőztetett küzdelemre vagyunk provokálva. A Tribuna legnagyobbított formában fog megjelenni. Slaviciának szerkesztésében; a Gazeta Transilvaniei nem sokára 50 éves fenállását ünnepli meg, a mi bizo-nyára nagy, nemzetiségi színezettel bíró, tűn-tetéseket fog eredményezni; a Sibenburg-isch deutsches Tagblatt szerkesz-tője az elszelidült Wolff Károly dr. he-lyébe Hanner Lipót lett, kit az oláh lapok meglehetősen dühözöltek „a közös elnyomó o-leri harcban.” Hanner ur azt kiáltja lap-jában Trefortnak: hands off a szászok isko-láiról és templomairól; a „Kronstädter Zeitung” arczatlanságnak nevezi, hogy Bausznern Guido a közm. egylet tagja mert lenni; Kolozsvárt megalkul az Econo-mu-l román bank Coroiannal élén, ki a felosz-latott Juliának elnöke volt; az Albina pénzintézet feje Kozma Parthen lett. Mind-ezek után „az erdélyi közvilágítás egylet” szer pekk, hogy következzék, hogyha a ma-gyarság is akar valamit tenni pro domo.

— Az Ellenzék a rendőrség szol-gálatában. Tegnap lapunkban írtuk, hogy a Török-főszállodában petroleumgyűlés foly-tán három leány súlyos égési sebeket szen-vedett. Innen merített a rendőrség értesül-

lést a dologról és Sombori András főkapitányági jegyző a helyszínére kiszállva, kon-statálta a hír valóságát. A szerencsétlenség még január 4-dikén este történt. Ábrahám Róza szolgáló egy gyertya világa mellett petroleumot töltött a lámpába. Nem messze tőle vasalt Grünbaum Száli, [Weisz Farkas bérlőnek 17 éves rokona. Mellette a bősö-ben feküdt a bérlő kis lánya, Juliska. A petroleum a gyertyától lobbott fogott, s a nagy lángtól meggyultak mindhárman. A szenvedett égési sebeke oly nagyok, hogy a bősöben fekvő kis lány, kinos szenvedés után tegnap meghalt. Grünbaum Száli a 21-ik számú szobában van ápolás alatt. Ábrahám Róza szolgáló a kórházban fekszik s mindkettőnek állapota nagyon ag-gasztó.

— A kis-barcsai ev. ref. templom-javára Szántó Sándor ügyvéd Hosszu-Aszón a 20-ik számú gyűjtőben 10 frt és 10 krajczárt gyűjtött s beküldötte szer-kesztőségünkbe, hogy rendeltetési helyére juttassuk. Midőn e helyen a pénz átvételét nyugtázták, közöljük a nemesszöv. adakozók névsorát a mint következők: Gyárfás Károly 2 frt, Th... Kálmán 1 frt (a név olvashatlan), Arbok Antal 30 kr., Bánffy Mihály 1 frt, Szusza Demeter 1 frt, Rész Károly 1 frt, Komáromy Gyula 50 kr., Horváth Mózes 50 kr., Kástyori Sándor 1 frt, Kolumbán József 1 frt, Klárman 30 kr., Nussbaum Mózes 50 kr.

— A helyzet szignaturája. Az az elvtelen politika, a mit Tisza Kálmán a fuzió óta folytat, oda juttatta a nemzetet, hogy legkeletesebb érdekei emlegetések is azt mondja, hogy neki mindegy. A dolog így áll: Az első kiegyezés óta a polgárháborúra szolgáltattak alkalmat a pártok közt, pedig akkor Magyarország a sta-tus quo antehoz képest többet vesztett a vámon, mint nyert a bankon s az alkunál a kormány beadta lemondását s a szabad-el-vű párt ketté szakadt s a parlament és saj-tó heves vitáknak volt színtere; a harma-dik kiegyezés iránt már általános közöny-uralkodik, pedig az ország gazdasági válságban és financ-zavarokban szenved, sérel-mei orvosolatlanok és érdekei kockánforog-nak, s hogy a kiegyezés a status quo-já-vitni fog, senki sem hiszi. Senki sem tudja, hogy Tisza Bécsben mit főz. Meglepi az or-szágglyűlést a kész szerződéssel, pártja, szol-gái alázatossággal megszavazza és punk-tum. Protestál valaki? Leszavazzák. A nem-zet megadta magát.

— Szászok és oláhok szövete-sége. Szász atyáinknak nem elég a nagy-nemzetországi elvtársak szövetsége; a kul-turvolk ugyilátszik az ördöglet is kezét fog, csak nekünk árt haszon. Dátunk ugyanis egy levelező lapot, melyet valami „Berger Sámuel” nevű szombati szász ügyvéd oláh nyelven írt egy magyar embernek. A magyar ur ember természeténél azonban nem vette be az oláh szót, hanem ráírta a le-velező lapra, hogy „velem magyarul tessék levelezni vagy sehogy” s visszakiáltta. Hogy az oláhok gyűlölik a magyar szót, azt tud-juk, de hogy a szászok az oláh beszédbe szerelmesei s bszantják vele a magyart, még se hittük volna.

— Az istenségi csángók tem-ploma építési költségére 2 frtot vettünk N.-Egyedről. A vett összeget rendeltetési helyé-re juttattuk.

— Demjén Imre. A szomorú vé-gért Demjén Imre holtestét ma délelőtt boncoltatták fel, s a boncolás semmi feljeg-yzésre méltó nem derített fel. A golyó az agyba consztiszlánkokat is vitt be s rögtöni halált okozott. Temetése holnap lesz. A családi gyászjelentés következőleg szöl: Demjén László a maga, testvérei és roka-ni nevében szomorú szívvel tudatja, hogy szeretett testvérök s rokonok Dem-jén Imre, f. év január 7-én reggel 7 órákor, életének 34-évében, hirtelen ha-lál következtében megszünt élni. — Hílt tetemei folyó hó 9-én délután 3 órákor fognak Óvár 1. sz. háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint — felettük tar-tandó rövid ima után — a közös sírkerbe kikisérteni és az örök nyugalomnak átadat-ni. Mely végtszerteletre a rokonok és isme-rősök szomoruan meghívattak. Kolozsvárt, 1886. jan. 7-én.

— Kéménygyűlés az unitárius fő-tanodában, című tegnap hírlunkra vonatko-zólag a tanoda igazgatója arról értesít, hogy nem kéménygyűlés volt, hanem egy két apró diák — kemény aljára helyezte ételműjét s a kéményből lehullott tüze-szíktrál meggyult alatt a papiros. Ebből támadt a füst. Baj nem történt a mint már tegnap is írtuk.

— A román királyi család kö-rében, mint már egy ízben jelentettük, ör-vedetes családi eseménynek néznek elébe. Ez alkalomból több lap megemlíti, hogy a királyi pár házassága eddig meddő volt. Ez azonban tévedés, minthogy a királynak már 1870-en leánya született, s a négy éves korában meghalt. Carmen Sylva rajongással csüggött a gyermekén és anyai érzelmeit nem egy költeményben juttatta kifeje-zésre.

— Nyelvkérdés Déván. Déva város képviselőinek közgyűlésén múlt hó 28-án heves vita keletkezett a felelt, hogy az utozák elnevezése csak magyar — vagy magyar és román nyelven is legyen írva. A képviselőt nagyobb része természetesen csak a magyar felírást védte s hogy ez fogadtatott el az is természetes, de hogy

*) Megtörtént.

Szerk.

Déva város közgyűlésén ilyen ké-r-désben még vita is lehessen, az már nem természetes!

— A farkasok a Barcaságon ve-szedelmes módon szaporodnak. Nem tarto-zik a ritkaságok közé, hogy este fel egy két, vagy néha nyolc farkasból álló csapat-tal találkozók az ember. Sőt annyira meg-y vakmerőségük, hogy a községekbe is be-me-részkednek menni, s a hol csak hozzáférnek pusztítják a házi állatokat.

— Déva város költségvetése. A folyó 1886-ik évre összes szükséglet 10000 frt, melyből 4000 frt városi pótdólból fede-zendő. Ebből 5000 frtot város iskolagyűke-re ad, t. i. 350 frtot az ipariskolának, 150 frtot pedig az állami iskolák fűtésére.

— Egy órával hamarabb, a ren-des, megállapított időnél, indult el Deezsről, anapokban az urambátym „vasut.” Esajtsze-rű sietés miatt többben lemaradtak a vonat-ról, de hát — világosíták fel őket az állo-másnál — a mustramegye, egyik hatalmas oszlopának, sietős utja volt Kolozsvárra s erre tekintettel vannak a Bánffy Dezső br. magán jószágának tekintett „szamosvölgyi vasut” intézői.

— Meghívó. Az Erdélyi Muzem-egylet Bölcsélet-, nyelv- és történelem tu-dományi szakosztályának 1886. január 10-én, Vasárnap d. e. 10 órákor az egyetem bölcs. kar. a VIII. tanteremben tartandó évi zárulésre Kolozsvárt 1886. január 8. Az Alelnök. Tárgysorozat: 1. Előelőki megnyitó 2. A választmány jelentése. 3. Pénztárvizsgáló bizottság kiküldése 4. Dr. Csernabóni Gyula felolvasása: A refran-iról 5. A pénztárvizsgáló bizottság je-lentése, és az 1886. évi költségvetés meg-állapítása. 6. Tiszutjítás. 7. Nétalan indítványok. Megjegyzendő, hogy az önálló in-dítványok a közgyűlés előtt legalább 24 órával az előnökségnek bejelentendők.

— Közgyűlési meghívó. Az Er-délyrészi házipar és iparfejlesztő egyesület f. hó 24-én d. u. 5 órákor a városház ta-nácstermében tartja évi közgyűlést, mely-re a tagdíjakat befizetett igen tisztelt tag-társurak tisztelettel meghívattak. Tárgy: a választmány megalakítása és a titkár megválasztása.

— A kő a német császár jubi-leuma napján. A császári palota előtt este 9 órákor egy gyanus egyént fogtak el igen sajátos körülmények közt, mire az egy jókora burkolat követ ejtett ki a kezéből. Miután a palota egész környékén ilyen követ nem fődik a járókat, valószínű, hogy az az ember bizonyos szándékkal hozta ezt oda magával. Az a gyanu, hogy olyan ki-hágást akart elkövetni, mint Grigoletti a kinek a királyi palota ablakára való kódó-bása még élénk emlékeztetben van Berlin-ben a fogottat a rendőrségbe vitték.

— József főherceg alelnöki ka-polnája. József főherceg alelnöki kápol-nájának kápolnáját számos művész tárg-yal díszített; így legújabbán Zala György tehetséges szobrászunk készíti a kápolna-számára József nádor térdelő szobrát életnagyságú alakban. — E szobor pedant-ja lesz a Tilgner Viktor által faragott Ko-burg-szobornak, mely az országos kiállítá-son feltűnést keltett s mely szintén az al-csuthi főhercegi kápolnát díszíti.

— A piskii vasúti állomás ér-dekes főnöke Daruvári Paulé Iván, ki a szegény iskolás gyermekekért talán erején felül is hozott áldozatokat, mint utó-lagosan írják nekünk, egymaga állított fel karácsonyi s húszonnegyű fiút és ugyan-nyai leányt látott el téli ruhákkal és tan-ügyi eszközökkel. E szép tett önmagát di-cséri.

— Hymen. Szamosújvárt dr. Bog-dánffy Miklós fiatal orvos jegyet váltott Simay Mariska kisasszonnyal, Ábrahám Zakhár pedig Gámán Erzi kisasszonnyal.

— A kóhalomi szász fiatal-ság. Örvedetes jelenség, hogy a kóhalomi szász fiatalok a magyar nyelvet örömmel és nagy szorgalommal tanulja. Újvére Téglás J. ál-mali isk. igazgatót a magyarnyelv terjesz-téséért magyar nyelven dühözöltek, egyuttal díszes irószállal is meglepték.

— Nagy hóízvatar. Londonban oly retentő hóvihár volt tegnap a minőre alig emlékeznek a londoniak. A lévasúti és om-nibuszközlekedést be kellett szüntetni s a borzasztó hóesések szélszaggatták a távíró-s és telefon-sodronyokat. Számos ember is megsérült.

— A királyi egészségi állapotá-nak javulását bizonyítja az, hogy már most Bécsben ismét régi életmódját folytathatja. Reggeli fel 8 órákor kel fel s reggelijének elkötése után orvosai tanácsára víró lez-leket vesz. Majd Valéria főhercegnőt ke-re-sel fel, mivel fél 11 órákor egy ütt reggeliz-rik. Azután az udvari isztállókat és lova-rdáját tekint meg. Lovagolnia azonban még most sem szabad s így csak elővezetett kedvező paripáit s végig nézi gyakorla-tait. Déli egy órákor Valéria főhercege-ne társaságában Schönbrunnba kocsizik s odaérve, a fácsán kertbe mennek, hol ren-desen 2 óra hosszán sétálnak. Délután négy órákor már ismét a Burgban van, hol 6 órákor többnyire a királyi lány és Valéria fő-hercegnővel együttesen megebédel. Este a királyné, hasonlóan a királyhoz, ig u korán fekszik le, 9 órákor már teljes csend uralkodik lakosztályában.

— A trónörökös vadászata. Ru-dolf trónörökös Kapuvárra utazott vadászni. A vadászatban részt vesznek a trónörökösön kívül Ferenc és Ottó főhercegek, Lipót bajor herceg, Koburg Fülöp herceg, vala-mint Wurmband Hugó és Leo grófok. Ká-puvár város közönsége a magas vendégeket

ünneplés fogadtatásban készül részesíteni. A vadászat után Berg báró, kapuvári bir-tokos kastélyában nagy ebéd lesz.

— Uj magyar állampolgár. Sön-ser Nándor alezredes, a VI. csendőrkertület parancsnoka, a ki eddig bécsi polgár volt: székesfehérvári polgárrá lett s ily minőség-ben le is tette az esküt Havranek József székesfehérvári polgármester kezébe.

— Ez is találmány. Hiában, bár mit beszél is a világ, Amerika a találmá-nyok bazája. Az „Amerikai Nemzetör”-ben olvassuk, hogy egy Müller John dubu-quei tehetőes kőfaragó is — kitalált egy soha nem hallott borzasztó üngyilkos s-ági módot és azt önmagán próbálta meg. Szobájába vonult, elővett két vésőt s aztán az egyiket a jobb halántékától a balig vertte, a másikat pedig a homloka közepébe. Három napi borzasztó kínok után meghalt. Ehez hasonlót a világon ed-dig csak egy agyafutrt székelly ember próbált meg, a ki szöveget vert a fejébe, de csak egyet, azután meg nem is halt meg, — azért agyafutrt.

— Az időjárás a Barcaság egy ré-szén annyira megengedett, hogy a vastag hóréteg helyenként olvadozik. Ha az olva-dást netalán fagy követné nagy ártalmára válnék a vetéseknek.

— Veszett ebek. Apáczs, Földvár és Árapatak községeiben a múlt hó utolsó napjaiban veszett ebek martak meg több egyént, számos felöltött és gyermeket. A kutya vadászatot tartottak.

— A bolgár fejedelem házassá-ga. Sándor bulgári fejedelemnek a német trónörökös második leányával való egybe-kelésének útjában volt akadályok a „St. James Gazette” jelentése szerint végleg meg-szüntek.

— Török dervis a János kór-házban. Egy Sali-Bin-Ali nevű török der-vis, ki Jeruzsálemből gyalog zarándokolt Budára Gül-Baba sirjához, hűlés követke-ztében megoettedett s most a budai János-kórház kórtérmebe került. A dervis nem elő-ször van fővárosunkban, vallásos meggyőző-dése már többször hozta oda s utjaiban a magyar nyelvet is tökéletesen elsajátította.

— Robbanás történt Pozsonyban — az ottani gyutas-gyárban. Egy gyu-tacs robbant fel. A lőpor lángja és a dur-ranás zaja oly ijedelmet idézett elő a gyár-ban alkalmazott munkásnak közt, hogy mindannyian a kijárást fel torlódtak. A to-longás közben több egyén könnyen, egy pe-dig súlyosan megsebesült.

— Legjobb a középut. Egy korcs-mai filozóf emlékiratait rendező sajtó alá s az előzőt így kezdi: „Teljes világletem-ben ki nem állhattam az üres poharat, és ki nem állhattam a telt poharat. Itt is igaz-nak bizonyult, hogy” legjobb a középut, ez azonban leginkább a torkomou vezetett ke-resztül.”

— Az amerikai aranybánya kezd már az európai művészekre néve kiapad-ni. Mitterwurzer bécsi művész például min-den anyagi eredmény nélkül fejezte be ven-dégzereplését. Impresariója egyetlen volt s a darabok megválogatásában nem vala szerencsés.

— Mommsen szórakozottsága. A híres berlini tanár nemcsak tudomány-ról, de szórakozottságáról is híres. Ennek illusztrálásul olvassuk egy német lapban a következő adomát. Mommsen egy napon gon-dolataiba mélyedve ment az egyetemről ha-zafelé. Egy utca szögletén fölírta őt el-mékedéséből egy kis, öt hat éves gyermek-nek sirása. Mommsen, kinek magának is egy tucazt gyermeke van, részvéttel közé-lelik a fieszka felé, kinek szemei ugy tele-vannak könnyekkel, hogy nem is lát tőlük. „Mi bajod, fiacskám?” — kérdi a tudós. — „Eltévedtem, nem bírok hazatalálni.” — „De hát hol lakol?” — „Nem tudom, hogy hívják az utcát.” — „De azt csak tudod, hogy hívják az atyádat?” — „M-M-Mommsennek hívják!” — nyugte ki zokogva a fieszka. — További magyarázatokra nem volt szükség, — a Mommsen név a szórakozott tudós fölébe is oly ismerősen esengett, hogy az eltévedt fiuban rögtön fölismerte saját legifjabb magzatát. Örven-detes viszontlátás és apa és fiu együtt men-tek haza.

— A bűnös asszony. A soroksári-uti gyilkosság ügyében érdekelt részlet került nyilvánosságra, ugyanis, hogy mi birta Gaz-dagh Imrénét beismerté vallomásra. A nő természetét közlékenysége s részben az anya-gyöngösége támadtak ellene, megtörve ko-nok tagadását. Szörnyű bűnét legelőször fo-golytársának: a sikkasztó Lehotzky Mária postamesternőnek árulta el. A két nő egy cellába zárva, nehezen barátkozott meg. Napok multak, a nélkül, hogy szót váltot-tak volna. Az egyik szünetlenül sirt és főhászkodék, a másik tenyerébe mélyesztve fejét, órákig maga elé bámult. Egy alka-lommal Gazdaghné a belépő fogházfelügye-lőhöz azt a kérdést intézte, hogyan érzi ma-gát kis leánya. Lehotzky Mária a fogház-felügyelő távozta után megszólalt: „Tehát önnek leánya is van? Szegény szerencsét-len gyermek! „Gazdaghné megillatódve felelt: „Én tettem őt szerencsétlenné! Átkozott legyen a perc, a melyben...” Elhallgatott. Ez idő óta a két rabnő egy-re közlékenyebb lett. — Lehotzky Mária előadta az okot, mely miatt a börtönbe ju-tott. Sirva panaszkodott, hogy fogsága ál-tal homlokára van sütte a gyalázat bélyege. Erre Gazdag Imréné is elbeszélte, mivel van vádolva. Előadását és szavakkal vé-gezte: „Vajna ne ismertem volna Támart sohasem!” — „Tehát ő gyilkolta meg az ön férjét?” A kérdezett sohajta adta meg a választ: „Igen!” És ön tudott felőle? Gaz-

daghné e kérdésre felő tekintettel méregette végig rabtársnőjét, hanem amint annak szelid, szánalmat kifejező arcára nézett, eloszlott aggálya s csak ennyit felelt: „Hiszen bárcsak ne tudtam volna!” Le-hotzky Mária e perczől kezdve borzadni kezdett Gazdaghnétől, kihallgatásra jelen-kezett s közölte a vizsgálóbíróval a titkot. A mi ez után történt, tudva van. Tegnap néhány lap azt írta, hogy Ternyei is beis-merte a bűnt. E hírt illetékes helyről meg-csúfolják. Mindössze annyi igaz, hogy a va-sárnap ki hallgatásán Ternyei a vizsgáló-bíró több kérdésére ügyetlenül és zavartan válaszolt. Vallani nem vallott sem ő, sem társai: Támár és Molnár.

— Egy pénzkirály végrende-le-te. Amerikából újabb részletek érkeznek Vanderbilt pénzkirály végrendeletéről. E szerint az övége évente 200,000 dollárt kap: az övé továbbá a new-yorki ötödik avenubeli pompás palota minden hozzátar-tozóval. A négy figyermek közül Kornelius 58,800,000, William K. 56,800,000, a má-sik két fiu és négy leány pedig egyenkint 11,800,000, összesen tehát 182,400,000 dol-lárt kapnak. A leányokká ezenkívül az a ház, a melyben jelenleg laknak. Vanderbilt Kornélius egy millió dollárt kap; fél millió dollár kamatai távoli rokonoknak vannak száva, 50,000 dollár pedig a szolgaszem-élyzetének jut. 1,200,000 dollár marad jó-jótekné és közhasznú intézeteknek.

— Felülírték névsora: az ip. ifj. 1885 év d. 26-án tartott állástestélyen, Nsg. dr. Haller Károly pm. 5 frt, Ferenczi Ignác a. e. 5 frt, Demjén Ágoston b. e. Körösi Tivadar 1 frt 20 kr, Haditska N. 1 frt 20 kr, Vincze István 1 frt, Hegedüs Ferencz 1 frt, Versák György 1 frt, Horváth Boldizsár 1 frt, Kulcsik András 1 frt, Bihari Sándor 80 kr, Moldován József 80 kr, Gaál Sándor 80 kr, Barna Antal 60 kr, Katona András 60 kr, Hurdak Elek 60 kr, dr. Salamon József 60 kr, Imecz József 50 kr, Melcher József 50 kr, Nagy József 50 kr, Lekmüller Mihály 50 kr, Ferencz György 20 kr, Csizságyiné 50 kr, Kocsis Sándor 40 kr, Baczoni Je-nő 40 kr, Berkecz Lajos 40 kr, Béni István 40 kr, Nagy Antal 40 kr, Tomán Sándor Bukovszki Lajos 40 kr, Bakosi Sándor 40 kr, Brehár György 40 kr, Terkál Béla 40 kr, Körösi Ferencz Mária J. és Jaksi A-né 40 kr, N. N. 40 kr, Reissinger Gyula 30 kr, Dachsbech János 30 kr, Berde Lajos 25 kr, N. N. 20 kr, Stöger Vilms 20 kr, Deák Jánosné 20 kr, Károly Ferencz 20 kr, Némethi István 20 kr, N. N. 10 kr. Összesen 34 forint 5 krajczár.

— Nyilvános számadás. A Mária Valéria árvaház részére a karácsonyi ünnepek a következő adakozók történetek: BIASINI DOMOKOS 5 frt, Br. Bornemiza Ignác 5 frt, Demeter József 3 frt, Pap Anna és Szid-onra 2 frt, Kilin Miklós 1 nagy kosár szőlőt, Szabó-bó Károlyné 1 kosár almát, Bogdán Istvánné 1 kosár almát, Burhard Agoston 1 kosár almát 10 liter Krump-li Bogdán Gáborné vörös káposztát, petrezselymet, Kanrad Gyuláné 1 kosár almát, Fehér Mártonné 10 li-ter almát, Orbán Józsefné 1 kosár almát 1 kosár anan-tyimot, 4 véka almát Reményikné 1 kosár almát, Sárkány Ferencné 2 kosár almát, Got Istvánné 1 ko-sár almát, Korbuly Bogdáné 100 korelábt és szalmát disznóperseléhez. Molnár Józsefné 1 kosár almát, Hal-ler Károlyné 1 kosár almát, Deák Pálné 1 kosár almát 1 fazék szilvaizet két üveg paradicsomot és aszalt gyümölcsöt, Orbán József 40 kis kalácsot, Haller Rozsóné 39 pár virsli, 1 kosár diót, 1 fazék szilvaizet, Végh Bertalané aszalt almát és szilvaizet Petrovich György-né 1 zsák lisztet. Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket. — A „Mária Va-léria” árvaház választmányának nevében Bán Istvánné alel-nök, Gyulay Lászlóné titkár.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlét XI-ik színet. Kolozsvárt, 1886. január 9-én. FAUST. Nagy opera 5 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG.

— A holnap „méhész estélyen” (szombat) Albu József egyi. igazg. alelnök fog értekezni: „a méhészest köré-ből, különös tekintettel a kez-dőkre.”

— A mult szombathoz hasonló érdekes-ségű időtöltés vár tehát a méhészet kedve-lőire ismét; s habár kezdőknek ígértetik, bizonylan igen sok tanulságot fog nyújtani a gyakorlott ügytársaknak is.

Kezdeté pontban 5 órákor a szokott helyiségben (gr. Mikó ház).

— Fogaras, decz. 31 (Piaczi tuda-sítás.) Buza 5—6, rozs 3.20—3.80, ten-geri 3.60—4.20, zab 1.60—2, kendermag 5—6, lenmag 10—11, bab 4—5, borsó 6—7, lenese 7—8, burgonya 0.80—1.20 ft per kr. Nyersaggyu 30—32, öntött fagygyu-gyterya 56, disznósír 55, szalonna 60—80 kender 20—24 ft per 100 klg. Disznóus 30, marhahús 34, borjúhús 30; juhús 24 kr. kilója. Tojás 5 db. 10 kr. — A betivá-sár forgalma igen élénk volt.

— Monarchiánkban új évtől kezdve 33 újabb fajta szivar különlegesség került forgalomba és árak százával véve: 16 frt 56 kr. és 43 frt közt állvaokzik.

— A budapesti értéktőzsde jan. 7-én a következő képet mutatta: Osztrák hitelrészvények 395.90 után 296.70-en, ma-gyar hitelrészvények —, 4 százalékos aranyjárdék 100.15 után 100.32 1 2-en és 5 százalékos papírajárdék 92.12 1—2 után 92.27 1—2-en zárltak.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTALAJDONOS:

BARTHA MIKLÓS.

SEGÉDSZERKESZTŐ:

SZOKOLAY KORNÉL,

Minden eddigi világtárlaton
s orsz. kiállításán a legnagyobb
díjakkal kitüntetve.

etemesen leszállított gyáriárak mellett

Kivánatra költségvetések és képes
árlapok díjmentesen bocsátanak ren-
delkezésre. Üzlet nagyobbítás kaposo-
latosan szerelő műhelyvel.

WALSER FERENCZ

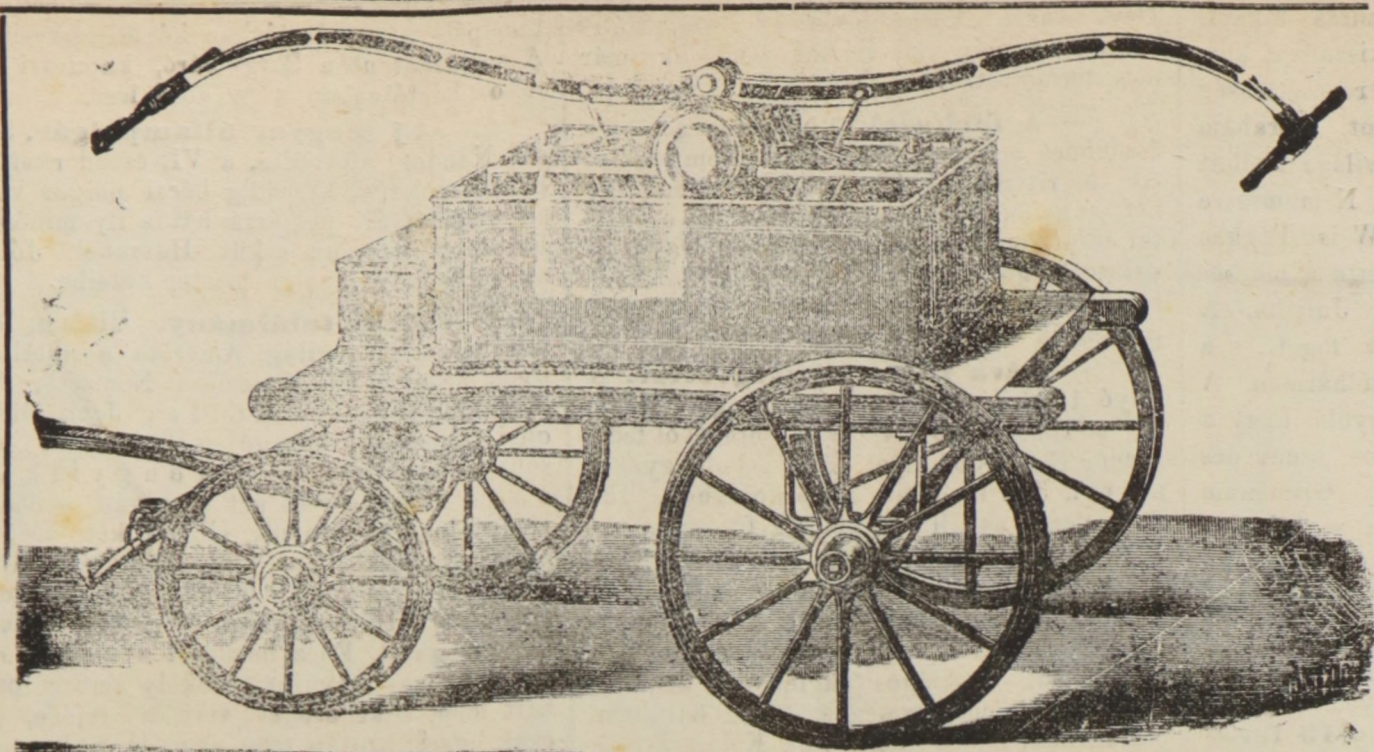
első magyar gép- és tűzoltószerek gyár-
harang és ércöntődjének Erdélyországi
főtelepe Kolozsvárt belmonostorutca 12. sz.

Ajánlja gyárának korunk igényeinek megfelelően berendezett **víz- és tűzoltóosztályát**, az árvízmentesítő társulatok, a megyei
és magánmérnökök, gőzmalom és gyártulajdonosok, a megyei és városi közhatalóságok és a gazdaközönség becses figyelmébe. 16. (37-50.)

A szivattyugyár készít: árvízmentesítő, körfutó, bányaszivat-
tyukat, házi- és gazdasági kutakat.

A gyár készímenyeiért teljes jótállást vállal

Vállalkozik gápjumosodák, vízvezetékek, gőz- és zuhany-fürdők berendezésére és minden vízművi munkálatokra.

ALAPITTATOTT

Silárd. Hatévi
jótállás

1864.

Nagy
választék.

EURÓPA LEGNAGYOBB ÉS LEGHIRE-
SEBB VABRÓGÉP GYÁRA BERLINBEN.

EZELŐTT

FRISTER és ROSSMAN.

Kolozsvári gyártelepe a ta-
takarékpénztár épületében.
Ajánlja dusantelszerelt rak-
tárát mindennemű legjobb

EREDETI

SINGER

rendszer **Medium**, 4-es
Singer **kézi, kéz és láb-**
hajtású **Wheeler** és
Wilson, továbbá **Hove,**
Anger, Czillinder és

Szilgyártó variógépekből a legolcsóbb gyári árak
mellett havi vagy heti részletfizetésre. A géphez
minden egyes részei u. m. géptük, finom contolaj
kaphatók. — Régi kihasznált gépek legmagasabb értékűig becsesítetnek.

Grünwald Miksa,

ezelőtt NEESER JÁNOS és TARSÁ.

Gépjavitások
elfogadottnak.

Kolozsvárt, taka-
rékpénztári épület
556.(9-*)

Havi 4 vagy
heti 1 frt
részletfizetés

HIRDETÉSEK

AZ „ELLENZÉK”

számára jutányos áron felvétetnek.

SWADLOF. GYÁRA. BUDAPEST.

Kolozsvári képviselő **DEMJÉN AGOSTON** mulakatos.

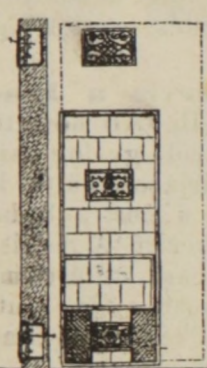
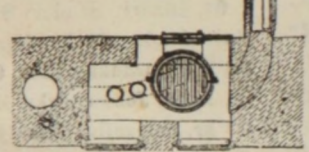
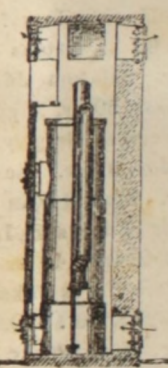
Ajánlja szabadalmazott zajtalan, önmagukat felbuzó **zárredő-
nyeit**, hullámozott **acéllemez**ből, továbbá szabadalma-
zott **töltő és szellőztetési kályhát**,

valamint

központ-fűtési berendezéseit

egy vagy több helyiség számára
Mintakártyák és költségvetések ingyen
és bérmentve.

SWADLO FERENCZ.

ÁRKAI S.-féle

szabadalmazott hullámozott zajtalan magán járó

ZÁRREDŐNYEIT,

kemény acél lemezből készíti, melyek észrevétlenül
járnak és felül mulja bármelyik
gyártmányt a csendes járásával és
szolid kivitelével. Meg tekinthető hid-
utezában Régeni és Varga D.
uraknál.

A lármázó redőnyöket átváltoztatja
a gyárnak képviselője

Seemann József,

gép mű épület lakatos és fuvó gyáros.

KOLOZSVÁRT.

544.(6-10)

DUCHONY JÁNOS

első és legnagyobb

BUTORRAKTÁRA

Kolozsvárt, bel-monostor utca Redout épület 26. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legújabb divat szerint és a legmagasabb igényeknek megfelelően a legizlésebb **KÁRPITOS** munka-
valamint mindenféle nagyságu arany és diófakeretű

toillette-, fali- és álló-tűkröklkel

ellátott ujonan dusan berendezett raktárát, mely minden tekintetben a fővárosok legnagyobb butorraktáraikkal is bármikor versenyt állbat és feleslegessé teszi, hogy a n. é. közönség igényeit
Budapestn avagy Bécsben tetemes költség mellett elégítse ki, köztudomású lévén, hogy ugy izlés, mint esinosság és tartósság valamint olcsóságra nézve, a nála készült munka mindig győztes versenyt állott.
Bátorkodik továbbá egyuttal a n. é. közönség becses figyelmét a saját gyártmányu valamint a magyar hazai ipar fejlesztése és támogatása céljából legalkalmasabb butorokra
nemkülönbben a minden fajtájú bel- és kátföldi **szőnyegek, ágy- és asztaltakarókra** is felhívni.

Ócska butorok a mai divat szerint a legizlésebben gyorsau és pontosan átalakittatva nemkülönbben elvállalatnak minde **NŐI HIMZÉS MUNKÁK** a legizlésebben montirozás végett igen
jutányos árak mellett.

A n. é. közönségnek eddig tanusított pártfogását és támogatását továbbra is kérve maradok

615.(6-*)

tisztelettel

DUCHONY JÁNOS.